

แผนปฏิบัติการ
ขยะมูลฝอยชุมชนเทศบาลเมืองพิชัย

พ.ศ. ๒๕๖๑

REUSE
REDUCE
RECYCLE

เทศบาลเมืองพิชัย
อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง

คำนำ

แผนปฏิบัติการเทศบาลเมืองพิชัย ด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นการดำเนินการตามแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และจากสถานการณ์และปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปัจจุบันประกอบด้วยหลายสาเหตุปัจจัย และจำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วน กระทรวงมหาดไทยหนึ่งในหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก ในการดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ได้เล็งถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ในด้านต่างๆ เช่น ขยะมูลฝอยไม่ได้รับการคัดแยกตั้งแต่ต้นทาง การบริหารจัดการของหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบยังขาดประสิทธิภาพ และขยะมูลฝอยชุมชนไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ กระทรวงมหาดไทยจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ตามแนวทางพระราชรัฐ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ขึ้น เพื่อขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหามูลฝอยชุมชนให้เกิดความต่อเนื่อง และเป็นตามแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔)

เทศบาลเมืองพิชัย ได้จัดทำแผนปฏิบัติการเทศบาลเมืองพิชัยด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ฉบับนี้ขึ้น เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกหลักวิชาการ และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

เทศบาลเมืองพิชัย
อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐาน	๕
ส่วนที่ ๓ การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล	๘
ส่วนที่ ๔ โครงการ/กิจกรรมแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอย	๑๐
ส่วนที่ ๕ ภาคผนวก	

แผนปฏิบัติการขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองพิชัย

พ.ศ. ๒๕๖๑

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

คณะรัฐมนตรีในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ลงมติเห็นชอบด้วยกับแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔) ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ซึ่งแผนแม่บทดังกล่าวมีกรอบแนวคิดหลักคือ มุ่งเน้นการลดการเกิดขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด การนำของเสียกลับมาใช้ซ้ำ และใช้ประโยชน์ใหม่ ตามหลักการ ๓Rs การกำจัดขยะมูลฝอยแบบบูรณาการ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔) จะเป็นกรอบแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยเพื่อนำไปใช้จัดทำแผนการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ละร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขับเคลื่อนการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิต

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองพิชัย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน "จังหวัดสะอาด" ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการขยะมูลฝอยชุมชนเทศบาลเมืองพิชัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ขึ้น เพื่อให้เป็นกรอบและแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างครบวงจร โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งการแก้ไขปัญหาขยะอย่างยั่งยืน ลดผลกระทบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

๑.๒ วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกหลักวิชาการ และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

๑.๓ ขอบเขตและความหมาย

ขอบเขตของแผนนี้ครอบคลุมถึงขยะมูลฝอย เศษผัก เศษอาหาร เศษสินค้า อุปกรณ์พลาสติก ภาชนะใส่อาหาร ภาชนะบรรจุ หรือ ขยะสัตว์ รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น (กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, ๒๕๖๕)

ขยะมูลฝอย (Solid waste) คือ คือ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะใช้แล้วทิ้ง เศษอาหาร เศษมูลสัตว์หรือซากสัตว์ รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น และรวมภาชนะรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชนหรือครวเรือนยกเว้นวัสดุที่ไม่ใช้แล้วของโรงงานซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๔๘)

ขยะมูลฝอยชุมชน (Municipal Solid Waste) หมายความว่า ขยะมูลฝอยที่เกิดจากกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน เช่น บ้านพักอาศัย สถานประกอบการค้า แหล่งธุรกิจ ร้านค้า สถานบริการ ตลาดสด และสถานประกอบการต่างๆ ได้แก่ ขยะอินทรีย์จำพวกเศษอาหารต่างๆ เศษใบไม้ เศษหญ้า ฯลฯ ขยะรีไซเคิลจำพวก แก้ว กระจก โลหะ พลาสติก อะลูมิเนียม ยาง ฯลฯ และขยะทั่วไปจำพวกเศษผ้า เศษไม้ และเศษวัสดุต่างๆ รวมตลอดถึงของเสียอันตรายจากชุมชน (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๕๗)

ขยะมูลฝอยอินทรีย์ (Organic Waste) หมายความว่า ขยะอินทรีย์จำพวกเศษอาหารต่างๆ ที่เหลือจากการเตรียมการปรุงและการบริโภค เศษผัก เศษผลไม้ เศษอาหาร (ยกเว้น เปลือกหอย กระดุก ก้างปลา และเปลือกไข่) เศษดิน) เช่น ข้าวสุก เปลือกผลไม้ เนื้อสัตว์ ฯลฯ (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๕๗)

ขยะย่อยสลาย (Compostable waste) หรือ มูลฝอยย่อยสลาย คือ ขยะที่เน่าเสียและย่อยสลายได้ตามธรรมชาติหรือสามารถหมักทำปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร ใบไม้ เศษเนื้อสัตว์ เป็นต้น แต่จะไม่นับเปลือกหอยหรือเศษของพืช ผัก ผลไม้ หรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลองในห้องปฏิบัติการ โดยขยะที่ย่อยสลายนี้จะมีค่าคาร์บอนมากที่สุด คือ พบมากถึงร้อยละ ๖๔ ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๕๗)

ขยะรีไซเคิล (Recyclable waste) หรือ มูลฝอยที่ยังใช้ได้ คือ ของเสียบรรจุภัณฑ์ หรือวัสดุเหลือใช้ที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระดาษ เศษพลาสติก กล่องเครื่องดื่มแบบ UHT กระป๋องเครื่องดื่ม โลหะ อะลูมิเนียม ยางรถยนต์ เป็นต้น สำหรับขยะรีไซเคิลนี้ เป็นขยะที่พบมากเป็นอันดับที่สองรองจากขยะมูลฝอย คือ พบประมาณ ๓๐% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๕๘)

ขยะอันตราย (Hazardous waste) หรือ มูลฝอยอันตราย คือ ขยะที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนด้วยสารเคมีอันตราย ซึ่งได้แก่ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุที่กัดกร่อน วัตถุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุที่ก่อให้เกิดมลพิษเฉียบพลัน วัตถุที่ก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือสิ่งแวดล้อม วัตถุที่ก่อให้เกิดอันตรายแก่สุขภาพมนุษย์ เป็นต้น ขยะอันตรายอันตรายนี้นับเป็นขยะที่มีค่าจะพบได้น้อยที่สุด กล่าวคือ พบประมาณ ร้อยละ ๓ ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๕๘)

ของเสียอันตรายจากชุมชน (Community Generated Hazardous Waste) หมายความว่า ขยะที่เป็นพิษหรืออันตรายที่มาจากครัวเรือนและแหล่งธุรกิจ เช่น โรงแรม สนามบิน ปั๊มน้ำมัน และร้านซักแห้ง ของเสียจำพวกนี้ ได้แก่ ถ่านไฟฉาย หลอดไฟฟ้า แบตเตอรี่สำหรับรถยนต์ เป็นต้น (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๕๓)

๒๕๔๕)
 ๒. ผลมียดังต่อไปนี้ที่เกิดขึ้นหรือใช้กระบวนการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์และการรักษาพยาบาล
 ๓. โรคและการทดลองเกี่ยวกับโรค และการตรวจชันสูตรศพหรือซากสัตว์รวมทั้งในการศึกษาวิจัย
 ๔. ความปลอดภัยของสัตว์

ของภูมิคุ้มกัน เช่น เชื้อ ไข่มืด กระบองฉีดยา หลอดแก้ว ภาชนะที่ทำด้วยแก้วสไลด์และกระจก
ซึ่งสัมผัสหรือสงสัยว่าจะสัมผัสกับเลือด ส่วนประกอบของเลือด ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเลือด
หรืออวัยวะหรือสัตว์ หรือวัคซีนที่ทำจากเชื้อโรคที่มีชีวิต เช่น สำลี ผ้าก๊อซ ผ้าต่างๆ และท่อยาง
และอุปกรณ์ที่มาจากห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง

การลดปริมาณ (Reduce) คือ การคำนึงถึงปัญหามูลฝอยที่มีปริมาณมากมายในครัวเรือนที่เป็นภาระ
 ในการทำให้บ้านรกรุงรัง หลักการสำคัญคือ คิดก่อนใช้ เช่น การไปจ่ายกับข้าวที่ตลาดทุกครั้ง
 จะซื้อผักสดปริมาณการใช้ถุงพลาสติก หรือการเลือกซื้อสินค้าจากห้างสรรพสินค้าก่อนหยิบซื้อ
 สิ่งที่ไม่จำเป็นหรือบรรจุภัณฑ์ที่เราเลือกซื้อมานั้นสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ ไม่เป็นปัญหา
 สำหรับเกษตรกรหรือภาชนะบรรจุอื่น ที่สามารถใช้ซ้ำได้หลายๆครั้ง การเลือกซื้อสินค้าในปริมาณ
 ที่เหมาะสมกับการใช้งาน การเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ประเภทเติมได้ (Refill) การเลือกซื้อสินค้าที่มี
 บรรจุภัณฑ์ที่รีไซเคิลได้ การซื้อสินค้าที่มีปริมาณน้อย เพราะไม่เพียงแต่ได้สินค้าที่ราคาถูกแล้ว ยังช่วยลดปริมาณ

การใช้น้ำ (Reuse) คือ การนำสิ่งของที่จะทิ้งเป็นมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ หรือใช้ซ้ำแล้วซ้ำอีก เพื่อลดการสิ้นเปลืองเพื่อให้คุ้มค่าก่อนการทิ้งเป็นมูลฝอย เพื่อยืดอายุการใช้งาน หรือมีการประยุกต์ใช้ เช่น นำขวดพลาสติกมาใส่น้ำ

การนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) คือ การนำมูลฝอยบางประเภทมาผ่านกระบวนการผลิตเป็นสินค้าใหม่ หรือการนำกลับมาใช้ใหม่ในรูปแบบ เช่น การนำพลาสติกเก่ามาแปรรูปเป็นถังพลาสติกที่มีคุณภาพด้อยกว่า

ส่วนที่ ๒

สถานการณ์ขยะมูลฝอยในภาพรวมของเทศบาลเมืองพิชัย

๒.๑ ข้อมูลพื้นฐาน

ที่ตั้งและอาณาเขต

เทศบาลเมืองพิชัย สำนักงานตั้งอยู่เลขที่ ๙๙๙ บ้านต้นมัน หมู่ที่ ๑๔ ถนนลำปาง - จาว ตำบลพิชัย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอเมืองลำปาง อยู่ห่างจากตัวอำเภอเมืองลำปาง ประมาณ ๘ กิโลเมตร อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามทางหลวงแผ่นดินสายพหลโยธิน ประมาณ ๖๑๔ กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลบ้านเสด็จ อำเภอเมืองลำปาง
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ห้วยแม่กระต๊อบ ตำบลพิชัย อำเภอเมืองลำปาง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	เขตอบต.พิชัย อำเภอเมืองลำปาง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลต้นธงชัย อำเภอเมืองลำปาง

เนื้อที่

เทศบาลเมืองพิชัย มีพื้นที่รับผิดชอบทั้งหมด ๑๖.๕ ตารางกิโลเมตร

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบเชิงเขา มีแม่น้ำวังไหลผ่านทางทิศตะวันตกตามแนวเขตของตำบลจากทิศเหนือ ไปทิศใต้ ซึ่งเกษตรกรได้อาศัยแหล่งน้ำทำการเกษตร

เขตการปกครอง

เทศบาลเมืองพิชัย มีเขตการปกครอง ๑ ตำบล คือ ตำบลพิชัย มีหมู่บ้าน/ชุมชนอยู่ในเขตเทศบาลเมืองพิชัย จำนวน ๑๑ หมู่บ้าน

หมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีพื้นที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองพิชัย เดิมพื้นที่ จำนวน ๖ หมู่บ้าน/ชุมชน ได้แก่

หมู่ที่ ๓	บ้านม่อนเขาแก้ว,บ้านทุ่งกู่
หมู่ที่ ๔	บ้านต้นยาง
หมู่ที่ ๕	บ้านฝายน้อย
หมู่ที่ ๑๒	บ้านท่าเคื่อง
หมู่ที่ ๑๔	บ้านต้นมัน
หมู่ที่ ๑๕	บ้านสันติสุข แยกจาก หมู่ที่ ๒ บ้านสามัคคี

หมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีพื้นที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองพิชัย บางส่วนจำนวน ๕ หมู่บ้าน/ชุมชน ได้แก่

หมู่ที่ ๑	บ้านพิชัย
หมู่ที่ ๒	บ้านสามัคคี
หมู่ที่ ๕	บ้านต้นดอง
หมู่ที่ ๘	บ้านทรายไผ่
หมู่ที่ ๑๓	บ้านใหม่-บ้านเด่น

ประชากร

ในเทศบาลเมืองพิชัย มีประชากรทั้งสิ้นจำนวน ๑๓,๑๒๒ คน ชาย ๖,๒๑๗ คน หญิง ๖,๙๐๕ คน มีครัวเรือนทั้งสิ้น ๖,๒๔๑ หลังคาเรือน จำนวนประชากรและหลังคาเรือน แต่ละหมู่บ้าน มีดังนี้

หมู่ที่	หมู่บ้าน / ชุมชน	จำนวนประชากร		
		ชาย	หญิง	รวม
๑	บ้านพิชัย	๑,๑๐๕	๑,๒๙	๒,๔๐๒
๒	บ้านสามัคคี	๔๗๔	๔๘๕	๙๖๒
๓	บ้านม่อนเขาแก้ว / บ้านทุ่งกู่	๕๔๔	๕๙๘	๑,๑๔๒
๔	บ้านต้นยาง	๑๔๔	๔๕๗	๖๐๑
๕	บ้านต้นตอง	๓๗๖	๔๑๑	๗๘๗
๘	บ้านทรายใต้	๔๒๐	๔๙๗	๙๑๗
๙	บ้านฝายน้อย	๔๓๔	๔๖๔	๘๙๘
๑๒	บ้านท่าเคอ	๔๐๙	๔๕๕	๘๖๔
๑๓	บ้านใหม่ - บ้านเด่น	๔๖๘	๔๙๘	๙๖๖
๑๔	บ้านต้นมัน	๗๕๐	๘๔๗	๑,๕๙๗
๑๕	บ้านสันติสุข	๘๐๗	๙๑๓	๑,๗๒๐
รวมทั้งสิ้น		๖,๒๑๗	๖,๙๐๕	๑๓,๑๒๒

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑

๒.๒ สถานการณ์ขยะมูลฝอยชุมชน (ปี ๒๕๖๐)

อัตราการผลิต ปริมาณของขยะมูลฝอย

ปริมาณขยะมูลฝอย รวม ๒,๖๑๒.๙๐ ตัน/ปี หรือ ๗.๒๖ ตัน/วัน โดยแบ่งเป็น

- ขยะมูลฝอยทั่วไป	๑,๑๓๕.๖๙	ตัน/ปี
- ขยะอินทรีย์	๘๙๙.๔๔	ตัน/ปี
- ขยะรีไซเคิล	๕๗๖.๑๘	ตัน/ปี
- ขยะอันตราย	๐.๕๐	ตัน/ปี
- ขยะอิเล็กทรอนิกส์	๑.๐๙๔	ตัน/ปี
- มูลฝอยติดเชื้อ	๒,๖๑๒.๐๕	ตัน/ปี
- ภาวอุตสาหกรรม	-	ตัน/ปี
ขยะมูลฝอยตกค้าง	-	ตัน

วิธีการกำจัดขยะมูลฝอยชุมชน

เทศบาลเมืองพิชัย ยังไม่มีระบบกำจัดมูลฝอย จึงได้นำขยะมูลฝอยไปกำจัด ณ ศูนย์จัดการขยะมูลฝอยรวมแบบครบวงจร ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง

มูลฝอยติดเชื้อ

ในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองพิชัย ยังไม่มีการดำเนินการรวบรวมและกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ โดยส่วนใหญ่ ถ้ามีมูลฝอยติดเชื้อ ก็จะนำไปรวบรวมที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านต้นมื่น เพื่อรวบรวมนำส่งให้ทางโรงพยาบาลลำปางนำไปกำจัดต่อไป

ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

๑) ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการแยกประเภทขยะ ขาดความตระหนักของปัญหาขยะมูลฝอยและขาดการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย และเห็นว่าเป็นบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐที่ต้องดำเนินการจัดการขยะมูลฝอย

๒) ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละพื้นที่

๓) ประชาชนยังมีการเผาเศษวัสดุทางการเกษตรหรือใบไม้ ถึงแม้ส่งผลกระทบบ้านสิ่งแวดล้อม

๔) การลักลอบนำขยะมาทิ้งในพื้นที่

๕) ข้อจำกัดด้านงบประมาณในการดำเนินการ อุปกรณ์ เครื่องมือในการเก็บขนและกำจัดไม่เพียงพอ และยังไม่มียุทธศาสตร์การรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท เพื่อรองรับการคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทาง

ส่วนที่ ๓

การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล

๑. กรอบการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการขยะมูลฝอยชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

แบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ ต้นทาง คือ การลดปริมาณขยะและการส่งเสริมการคัดแยกขยะที่ต้นทาง กลางทาง คือ การจัดทำระบบเก็บและขนอย่างมีประสิทธิภาพ และปลายทาง คือ ขยะมูลฝอยได้รับการกำจัดอย่างถูกต้อง ตามหลักวิชาการ โดยใช้หลักการ ๓ ช : ใช้่น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ หรือ (๓Rs : Reduce Reuse และ Recycle) และหลักการ “ประชารัฐ”

๒. เป้าประสงค์

- ๒.๑ ขยะมูลฝอยได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเพิ่มขึ้น
- ๒.๒ ขยะมูลฝอยตกค้างสะสมได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ๒.๓ ขยะมูลฝอยมีการนำกลับไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น
- ๒.๔ มีเครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก” เพื่อส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอย

๓. ตัวชี้วัดเป้าประสงค์

- ๓.๑ ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ร้อยละ ๔๐ ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ๓.๒ ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ร้อยละ ๓๐ ถูกนำไปใช้ประโยชน์
- ๓.๓ ครั้วเรือน ร้อยละ ๕๐ เข้าร่วมเครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก” เพื่อส่งเสริมการจัดการสิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอย
- ๓.๔ หมู่บ้านชุมชนร้อยละ ๑๐๐ มีการจัดตั้งจุดรวบรวมขยะอันตรายชุมชน
- ๓.๕ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ มีภาชนะรองรับมูลฝอยแบบแยกประเภทในสวนสาธารณะและสถานที่ท่องเที่ยวทุกแห่ง

๔. กรอบแนวคิด

๔.๑ หลักการ ๓Rs (Reduce, Reuse, Recycle) เพื่อให้เกิดการใช้่น้อย การใช้ซ้ำ และการนำกลับมาใช้ใหม่ของขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ณ แหล่งกำเนิดปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชน ส่วนราชการในการจัดการขยะมูลฝอย การบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนและประชาชนให้เกิดวินัยลดการบริโภคที่ฟุ่มเฟือย เพื่อลดการเกิดขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ณ แหล่งกำเนิด สนับสนุนการผลิตและการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้มีการใช้ซ้ำ การคัดแยกและนำขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายมาใช้ประโยชน์ใหม่ให้มากที่สุดก่อนการกำจัดในขั้นสุดท้าย ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจรีไซเคิล รวมถึงการสร้างแรงจูงใจให้ครัวเรือน สถานศึกษา สถานประกอบการและภาคราชการ ในชุมชนให้คัดแยกและลด

ส่วนที่ ๔

โครงการ/กิจกรรมแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เสริมสร้างองค์ความรู้ ความตระหนัก โดยการมีส่วนร่วมในการลด คัดแยกขยะมูลฝอย การใช้ประโยชน์ ตั้งแต่ต้นทาง

ที่	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	งบประมาณ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑	โครงการรณรงค์คัดแยกขยะมูลฝอยในชุมชนและโรงเรียน	เพื่อให้ประชาชนและนักเรียนมีความรู้ในการจัดการขยะ	ประชาชนจำนวน ๑๐๐ คน	๕๐,๐๐๐	ประชาชนและนักเรียนมีความรู้ในการจัดการขยะ	กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
๒	โครงการ/กิจกรรมจัดให้มีจุดรวบรวมหรือถังขยะอันตรายอย่างน้อย หมู่บ้านละ ๑ แห่ง	เพื่อให้หมู่บ้าน/ชุมชน ร้อยละ ๑๐๐ จัดตั้งจุดรวบรวมขยะอันตราย	จำนวน ๑๓ หมู่บ้าน ๑ โรงเรียน	๒๐,๐๐๐	หมู่บ้าน/ชุมชน ร้อยละ ๑๐๐ จัดตั้งจุดรวบรวมขยะอันตราย	กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
๓	โครงการอบรมฟื้นฟูความรู้แกนนำชุมชน กลุ่มสตรี กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเยาวชน เสริมสร้างวิสัยทัศน์ และทัศนศึกษาตุงานการพัฒนาเมืองน่าอยู่	เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ในการจัดการขยะ การพัฒนาเมืองให้สะอาดน่าอยู่	ตัวแทนหมู่บ้านจำนวน ๑๐๐ คน	๕๐๐,๐๐๐	ประชาชนมีความรู้ในการจัดการขยะ บ้านเมืองสะอาด น่าอยู่	กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
๔	โครงการอบรมและรณรงค์ประชาสัมพันธ์ในการสร้างจิตสำนึกในการรักษาความสะอาดและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	เพื่อให้ประชาชนใส่ใจในการรักษาสีงแวดล้อม	จำนวน ๑๓ หมู่บ้าน	๒๐,๐๐๐	ประชาชนมีความใส่ใจรักษาสีงแวดล้อม	กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
๕	ฝึกอบรมและศึกษาดูงานการบริหารจัดการขยะมูลฝอย	เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ในการจัดการขยะ	ตัวแทนหมู่บ้านจำนวน ๕๐ คน	๓๐,๐๐๐	ประชาชนมีความรู้ในการบริหารจัดการขยะ	กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชน

ที่	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	งบประมาณ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
๑	ธนาคารวัสดุรีไซเคิล	เพื่อคัดแยกขยะมูลฝอย และนำไปใช้ประโยชน์ ประชาชนมีรายได้ จากขยะ	จำนวน ๑๓ หมู่บ้าน	๑๐,๐๐๐	สามารถคัดแยกขยะ มูลฝอยและนำไปใช้ ประโยชน์ ประชาชน มีรายได้จากขยะ เพิ่มขึ้น	กอง สาธารณสุข และ สิ่งแวดล้อม
๒	โครงการอบรม อาสาสมัครพิทักษ์ สิ่งแวดล้อม	เพื่อส่งเสริมการจัดการ ขยะมูลฝอยชุมชน	จำนวน ๑๓ หมู่บ้าน	๒๕,๐๐๐	มีเครือข่ายการจัดการ ขยะมูลฝอยชุมชน	กอง สาธารณสุข และ สิ่งแวดล้อม
๓	โครงการสนับสนุน ความรู้ วัสดุอุปกรณ์ ในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ตามแนวทางเศรษฐกิจ พอเพียง	เพื่อส่งเสริมการใช้ ประโยชน์จากขยะ อินทรีย์	จำนวน ๑๓ หมู่บ้าน	๓๐,๐๐๐	ขยะอินทรีย์สามารถ นำไปใช้ประโยชน์ใน ท้องถิ่น	กอง สาธารณสุข และ สิ่งแวดล้อม
๔	โครงการประกวด หมู่บ้าน/ชุมชนสีเขียว และสะอาด(พิชัยเมือง น่ายุ)	ประชาชนมีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหาขยะ มูลฝอย ชุมชนสะอาด และเป็นระเบียบ เรียบร้อย	จำนวน ๑๓ หมู่บ้าน	๓๐,๐๐๐	ประชาชนมีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหา ขยะมูลฝอย หมู่บ้าน/ ชุมชนสะอาดและเป็น ระเบียบเรียบร้อย	กอง สาธารณสุข และ สิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมให้ออกชน สถานประกอบการ ส่วนราชการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย

ที่	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	งบประมาณ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
๑	ส่งเสริมหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน หรือผู้ประกอบการ ใช้สินค้าและบริการ ที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม	ส่งเสริมการใช้สินค้า และให้บริการที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม	ส่วน ราชการ สถาน ประกอบ การใน พื้นที่	๑๐,๐๐๐	มีการใช้สินค้าและ ให้บริการที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม	กอง สาธารณสุข และ สิ่งแวดล้อม
๓	ศูนย์ใหม่ใส่ใจ สิ่งแวดล้อม	เพื่อกำหนดหลักสูตร การจัดการขยะมูลฝอย สอนในสถานศึกษา	โรงเรียน ๑ แห่ง	๒๐,๐๐๐	นักเรียนมีความรู้ความ เข้าใจและมีกิจกรรม การจัดการขยะใน โรงเรียน	กอง สาธารณสุข และ สิ่งแวดล้อม